

Вар. о. пор. Корчиба

БАТЬКІВЩИНА

РІК ВИД. П.

Ріміні

УКРАЇНСЬКИЙ ТИЖНЕВИК

неділя 27. X. 1946

Італія

ЧИСЛО 42/56/

Л.ч.

ЛИСТОПАД

Вітку українського народу в Галичині, століттями відірвану від матірнього ґрунту, жорстоко нищили за найменший прояв національного життя. Широка хвиля насильного винародовлення йшла в парі з найжорстокішим переслідуванням "бунтарів", "гайдамаків" та "схизматиків". Закріпощений народ "хлопів", триманий польською шляхтою в безпросвітності й рабстві, мав бути вічним погноєм для розросту панівної нації. Шляхетські українські роди не витримували натиску й один за другим змінювали віру та народну приналежність, переходили до пануючих і давали свіжий приплив крові морально підгниваючій польській аристократії. Дуже небагато віток тих родів залишилось вірними народowi, який їх видав. Однак сильні характером люди не могли в тодішніх галицьких умовах стати на службу своєму народові та йшли туди, де ще не все було пригнічене, де жеврів дух спротиву і прагнення волі, де згодом розгорівся всенародним полум'ям і побудував Козацьку Державу /Петро Конашевич Сагайдачний/.

Але й "хлопський" народ Галичини ніколи не втратив почуття своєї національної окремішності, пригноблений, погорджуваний, топтаний, повернений в раба, не забував про часливе минуле своїх предків, не забував про княжу державу та силу, що потрапила в історію імперії, громада степової орди та тримала в шаху сусідні західні королівства. І коли полки великого Богдана в пух розбивали війська бутньої шляхти і гнали їх на чотири вітри з України, маси українського люду в Галичині полинули під прапори козацького полковника Скидана, щоб скинути і тут ярмо неволі. Також пізніше "непокірні хлопці" не опустили голів, а нищили гнобителів і моталися за народню кривду /Довбуш/, аж доки сумління народу не зворушилось на заклик будителів /Шашкевич, Федькович Франко/ й національна свідомість не проникла в широких мас, що не тільки знали своє минуле, але почали творити підстави до кращого, вільного будущего. Не зуміла цього загальному пробудженню здумати й Австро-Угорська Імперія, яка, протегуючи поляків у Галичині, хотіла українців і надалі залишити в становищі "хлопів".

І коли в 1918 році імперія Габсбургів починає тріщати у своїх основах та думає рятувати, що можна, понад головами українського народу, йдучи назустріч польським домаганням, цей народ, внаслідок війни, щоб переконала його землями, народ, якого сини порозкидані по всіх фронтах Європи в боротьбі за чужу справу, цей народ каже: "Ні! Дайте нам служити чужим інтересам. Беремось будувати власне, самостійне життя!"

І зв'язав. Вночі на 1. листопада змалав на ратуші козацького міста князя Льва ховто - блакитний прапор і на сторожі коло нього стали сірі постаті синів тієї землі, воїнів полк. Вільського. Цим перед цілим світом було засвідчено, що український народ не зрікся свого права на самостійне життя на своїй землі і в сім'ї інших вільнолюбних народів. Замаяли в перших днях листопада ці прапори по цілій Західній Україні, вікові прагнення стали дійсністю, праця каменярів дала унік.

Хоч по кільканадцятиденних боях прийшлося покинути Львів перед перевагою противника, змаг ішов далі. Народ своє хотіння проявив не тільки символічно, але й став на його обороні. І добре ставув. Ішли на підлявський фронт гуцульські курені, йшли березанці, сокальці, йшли буковинці. Не жаліли своєї крові, бо вірили в свою правду, бо це був народний зрив, народне повстання, а не політична спекуляція.

Було військо, що виконувало своє одинокі завдання - вело боротьбу проти ворога, а не розгублялось у політичних інтригах.

Зрив 1. листопада 1918 р. дав змогу об'єднати всі українські землі в одну Українську Державу, що була проголошена актом 22. січня 1919 року, в Києві.

У збройній боротьбі ми були переможені. Наша державність упала, та не впала Ідея. Галицькі воїни, що вели збройну боротьбу за самостійність, чи то у Львові, чи в Києві Коновалець, Мельник, Сучко, Головінський, дальшої боротьби не заперестали. Були тільки примушені змінити її методи. І ця дальша боротьба, що її жертвенно підхопило нове покоління, яке зростало під рев гармат Визвольних Змагань, що своїми діточими грудьми вдихало повітря волі, ця боротьба перетворила цілий народ у націю. Міоця старших, що впали в змагу, чи знесилились боротьбою, заповнюють молодші. Ідея, що в неї колись вірили й проповідували одиниці, стала здобутком нас усіх.

Сьогодні ми всі віримо в те, що лад і справедливість у світі запакують тільки тоді, коли поневолені народи, в першу чергу Україна, здобудуть повну незалежність. Лишень такий лад може бути запорукою тривалого миру.

Що такий порядок світу му сить прийти введозвічати переконані. Одна за одною валляться імперіалістичні держави, що стояли на перешкоді нашому стремлінню. В теперішньому укладі сил і жордоні, не бачимо прозвіс, що свідчили б про його довготривалість, а навпаки, свідчать про переходовість. Бо на сила, поневолення, режим терору не вичеркнені з політичних програм усіх народів Європи.

Ми мусимо бути готові збрати свої переконання пожертвувати всім своїм добром. Стоїмо на передній лінії здійснення нашої Ідеї. Тому мусимо дбати, щоб цей момент не застав нас неприготованими, внутрі розбитими, зневіреними, чи засліпленими у своїх особистих інтесах. Мусимо бути всі, як один, с'юмо того, що тільки спільним зусиллям нас усіх, можемо мати надії на успіх у нашому стремлінні. На це стремління, на це господарем на власній землі, на і Боже, і людське право.

Вшановуєчи 29-ту річницю Листопадового Зриву, не можемо не порівняти нашого становища на першій і по другій світових війнах. По першій - наша національна свідомість була слаба, але під оглядом народної сповности й військової сили ми були сильніші. По другій світовій війні ми вже були, бодай на Західних Землях, нацією, однак внутрішні роздори перешкодили виявити ту силу, до якої ми були здібні, перешкоджують у суцільній праці це й тепер, на еміграції. Зокрема нам, військовикам, стає соромно, коли порівняємо нас до військовиків Визвольних Змагань. Чи то в частинах підчас війни, чи після неї, в таборах полонених, вони були все зрівноважені, сповні своїми завданнями, розумінням свого обов'язку, дережиттями, одностроєм, одним словом - були військом. На них дивився народ з надією, в якій вони не завели, поставлений собі завдання сповняли до останку й залишили нам приклад і заповіт. Народ, який залишився на рідних землях і продовжує в рядах УПА боротьбу за Ідею 1. Листопада й не переживає її й зараз, помімо закінчення війни, чекає від нас, коли не допоможе, то донеайменше повного зрозуміння в цій нерівній боротьбі. І бажання народу мусять здійснитися.

Листопад - світило в нашій боротьбі

